26 Μαρτίου 2021

Στα ίχνη του αρχαίου τεχνίτη

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Γλυπτική, Ζωγραφική & Αγιογραφία και Φωτογραφία

Στο «Εργαστήριο του Ηφαίστου», ένα αρχαίο εργαστήριο μεταλλοτεχνίας που είχε στηθεί στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης το 2016, στο πλαίσιο της δράσης «Μέσα στα εργαστήρια των αρχαίων», ο Ακης Γκούμας καθόταν σε ένα χαμηλό κάθισμα και είχε γύρω του τις εγκαταστάσεις και τα εργαλεία των αρχαίων χρυσοχόων: αμόνια, σφυριά, καλέμια. Μας παρουσίασε αντικείμενα, μας εξήγησε με σχέδια τις κατασκευές, μας έδωσε πληροφορίες για τους Μυκηναίους μάστορες της μεταλλοτεχνίας. Ομως, η στιγμή που έκανε μια κόλληση στο μέταλλο αυξομειώνοντας την ένταση της φλόγας με την αναπνοή του, ήταν αποκαλυπτική. Ηταν μια στιγμή πραγματικής συμπύκνωσης του χρόνου, στην οποία η εμπειρία του τεχνίτη που έζησε πριν από περίπου 3.500 χρόνια στην περιοχή του Αιγαίου, γινόταν σύγχρονο βίωμα.

Συζητάμε σήμερα με τον Ακη Γκούμα, δημιουργό σύγχρονων εικαστικών κοσμημάτων και ερευνητή αρχαίων τεχνικών χρυσοχοΐας και μεταλλοτεχνίας, με αφορμή την υποτροφία που έλαβε από το Center for Hellenic Studies του Χάρβαρντ, για να παρουσιάσει το προσωπικό του έργο. Βασικός άξονας της δουλειάς του τα τελευταία χρόνια είναι να μεταφέρει δημιουργικά τις γνώσεις, τη φιλοσοφία και τον τρόπο σκέψης που αποκόμισε στην κατασκευή σύγχρονων κοσμημάτων και αντικειμένων. Από το 2006 είναι μέλος μιας διεπιστημονικής

ομάδας αρχαιολόγων, επιστημόνων και συντηρητών που μελετούν γνωστικά πεδία, όπως οι προϊστορικές μεταλλικές τεχνολογίες της περιοχής του Αιγαίου, σε συνεργασία με το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών και το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης. Πώς δουλεύει;

«Ολες οι πληροφορίες έρχονται από την επιφάνεια των αντικειμένων, από τα σημάδια της επεξεργασίας που μένουν στα υλικά», μας λέει ο ίδιος. «Από αυτά τα ίχνη προσπαθώ να καταλάβω τη μορφή του εργαλείου που χρησιμοποίησε ο αρχαίος τεχνίτης. Στη συνέχεια το κατασκευάζω και δουλεύοντας συγκρίνω το αποτέλεσμα με το δικό του. Σιγά σιγά μαθαίνω να το χρησιμοποιώ και στην πορεία, βελτιώνοντας το εργαλείο και την τεχνική μου, είμαι έτοιμος να φτιάξω ό,τι και εκείνος».

Πολύ νεαρής ηλικίας

Η συνεργασία της ομάδας είναι στενή και αρμονική. Συμπράττουν σε μια μακρά πειραματική διαδικασία, που έχει σκοπό να βοηθήσει τους ερευνητές αλλά και τα μουσεία να δώσουν ψυχή στα εκθέματα. Ακολουθώντας τις γνώσεις τους, μέσα από βίντεο και πληροφοριακό υλικό, μπορούμε να συναντήσουμε πραγματικά τους ανθρώπους που βρίσκονται πίσω από ένα αρχαίο έργο τέχνης. Τι έχει μάθει ο ίδιος για τους Μυκηναίους τεχνίτες και τι του έμαθαν εκείνοι, τον ρωτάμε.

«Ολα είναι υποθετικά», διευκρινίζει. «Είναι άνδρες και γυναίκες σε πολύ νεαρή ηλικία. Επειδή οι διαστάσεις των έργων είναι μικρές, χρειάζεται μεγάλη ακρίβεια και πολύ καλή όραση. Η δουλειά τους στηρίζεται κυρίως στην παρατήρηση και στην επανάληψη. Κάποια στιγμή, προσπαθώντας να τους προσεγγίσω, βρέθηκα μπροστά σε έναν τοίχο. Για να μπορέσω να προχωρήσω και να τους καταλάβω, έπρεπε να ξεχάσω αυτά που ήξερα. Χρειάστηκε να μάθω να εργάζομαι με αρχαίους τρόπους, να φτιάξω αρχαία εργαλεία, να δώσω χρόνο στο σώμα μου να εκπαιδευτεί στις κινήσεις τους και μετά να τις εντάξω σε διαδικασίες κατασκευαστικές. Στόχος είναι να παραγάγω ένα αντικείμενο ή ένα κόσμημα που να μοιάζει πραγματικά με το δικό τους, όχι μια απλή μίμηση. Αυτή η προσπάθεια

μου προσέφερε μια νέα εμπειρία και μου επέτρεψε να ακολουθήσω το δικό τους μονοπάτι. Εμαθα να μη με απασχολούν το λάθος, ο χρόνος, φθορά. Εγιναν όλα μέρος του έργου. Εντέλει, έμαθα πολλά για τον δικό μου εαυτό».

Πηγή: kathimerini.gr